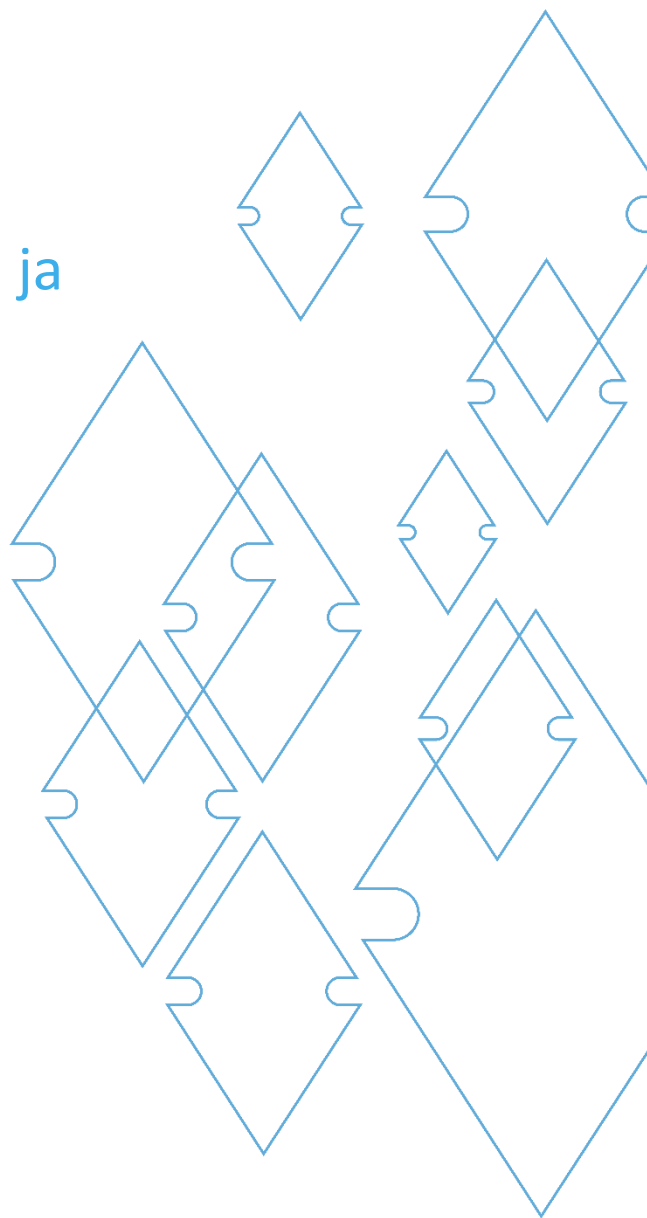

Tulossuunnitelma 2019 – 2022 ja
talousarvio 2019

Julkaisija:

Kymenlaakson Liitto

Karhulantie 36 B, PL 35, 48601 Kotka

etunimi.sukunimi@kymenlaakso.fi

virasto@kymenlaakso.fi

www.kymenlaakso.fi

Julkaisu:

Tulossuunnitelma 2019- 2022 ja talousarvio 2019

C:106 Kymenlaakson Liiton julkaisu

ISSN 1237-8259

ISBN 978-952-5987-86-7 (Paperiversio)

ISBN 978-952-5987-87-4 (PDF)

Kotka 2018

Maakuntahallitus 3.12.2018

Maakuntavaltuusto 3.12.2018

Sisälllys

1	Toimintaympäristön muutokset ja liiton toiminnan avaintulokset ja tulostavoitteet vuodelle 2019	2
1.1	Talous kasvussa edelleen.....	2
1.2	Maakuntaudistus tekeillä	3
1.3	Euroopan unionin rakennerahastokausi 2014-2020 käynnissä.....	3
1.4	Maakuntakaavatyo luo pohjan elinkeinotoimintojen kestäväälle kehittämiselle	4
2	Maakunnan suunnittelujärjestelmä	6
3	Tulossuunnitelma, muutossuunnitelma 2019, ja sen tavoitteet.....	7
3.1	Johto ja edunvalvonta	7
3.2	Aluekehityksen edistäminen	7
3.3	Aluesuunnittelu	9
3.4	Hallinto ja talous.....	10
3.5	Kesäyliopisto.....	10
4	Talousarvio vuodelle 2019 ja sen perusteluosa	12
4.1	Käyttötalousosa	12
4.2	Yksityiskohtaiset perustelut kustannuspaikoittain.....	13
4.2.1	Luottamushenkilöhallinto.....	13
4.2.2	Virasto.....	14
4.2.3	Maakuntahallituksen hallinnoimat hankkeet ja projektit	15
4.2.4	Kesäyliopiston johtokunta / kesäyliopisto.....	15
4.3	Tuloslaskelmaosan vertailu	15
4.4	Investointiosa ja rahoitusosa.....	17
4.5	Jäsenmaksusuudet vuodelle 2019.....	18

1 Toimintaympäristön muutokset ja liiton toiminnan avaintulokset ja tulostavoitteet vuodelle 2019

1.1 Talous kasvussa edelleen

Suomen kansantalous on nousussa: vuonna 2018 Suomen taloudessa ja myös Kymenlaakson aluetaloudessa oli kasvua – vienti oli alkanut vetää. Hamina-Kotkan satama ja maakunnan metsäteollisuus ovat plussan puolella.

Teollisuuden vuosia kestäneen rakennemuutoksen vaikutukset ja viennin vaikeudet näkyvät aluetaloudessa sekä kuntien verokertymässä. Työttömyyden väheneminen on uuden nousukauden myötä jatkunut, mutta rakennetyöttömyys on jäänyt. Metsäteollisuus on käynnistänyt taas investointeja. Kun yhteenlasketaan pelkästään UPM:n, Stora Enson ja Kotkamills Oy:n menossa olevat investoinnit, päästään yli 300 miljoonaan euroon. Samoin Google laajentaa jatkuvasti Haminan palvelinkeskustaan.

Metsäteollisuuden investoinneilla pystytään tuotteisiin myös saamaan taloudellista lisäarvoa; kilohintaa ylöspäin, mikä sitten näkyy myös viennin arvon kasvuna. Teollisuuden ja myös Hamina-Kotkan sataman kilpailukyvyyn kannalta on ensiarvoisen tärkeää poistaa meriliikenteen väylämaksut, joita muualla ei ole. Väylämaksut ovat jo 10 vuoden ajan olleet edunvalvontalistan kärkeä.

Maakunnassa on myös törmätty, korkeahkosta työttömyydestä huolimatta, työvoiman kysynnän ja tarjonnan epätasapainoon mm. Googlen tapauksessa. Tähän ongelmaan pitää nopeasti tarttua parantamalla kaikilla koulutuksen asteilla koulutuksen tasoa ja kohdentuvuutta työelämän tarpeisiin. Myös vuokra-asuntojen saatavuutta on edelleen lisättävä.

Tilojen kysynnän kasvaessa Hamina-Kotkan satama-alueella ja Kouvolan logistiikkakeskuksessa yritykset tekevät koko ajan laajennusinvestointeja.

Luontomatkailulle uusia mahdollisuuksia tarjoavat puolustusvoimilta vapautuneet saaret, Rankki ja Kirkonmaa, joihin matkailu käynnistyi vuonna 2015. Kalaportaiden rakentaminen Korkeakoskelle vaikuttaa merkittävästi kalastusmatkailun kehittämiseen. Nyt on mahdollisuus lohen ja muiden vaelluskalojen nousuun Kymijokea myöten aina Ankkapurhaan asti. Myös litin moottoriradan ja sen yhteyteen tulevan raskaan kaluston ajokoulutuskeskuksen rakentaminen etenee. Pitkään suunnitellun Heinolan ja Kouvolan välisen vesiyhteyden rakentaminen on alkanut, kun valtion talousarviossa on hankkeelle varattu rahoitusta. Alueen kunnat ovat varmistaneet rahoituksensa.

E 18-moottoritie on 2018 kokonaan valmistunut myös viimeiseltä osuudeltaan eli Hamina-Vaalimaa -väliltä. Tiellä on mullistavat vaikutukset paitsi Etelä-Kymenlaaksoon myös Pohjois-Kymenlaaksoon ja Etelä-Karjalaan saakka. Virolahden Vaalimaan Zsar-kauppakeskus on rakenteilla. Positiiviset vaikutukset seuraavat isoja liikennehankkeita muutaman vuoden viiveellä. Tie on jo nyt tuonut uusia mahdollisuuksia liiketoiminnalle, logistiikan lisäksi mm. matkailuun ja kauppaan. VT 15:llä toteutettavat parannuskohteet ovat ensiarvoisen tärkeitä. Vt 15:n liikenne on kasvamassa entisestään. Myös vt 12:n osuus Lahti – Kouvola tulee saattaa valmiiksi kokonaisuudessaan.

Vt 15 Kärkihankkeena

Erityisesti Kymenlaakson sisäinen Vt 15 Kouvola – Kotka – Mussalo -välillä sekä radan parantaminen seisakkeineen ovat maakunnan keskeisiä kärkihankkeita. Kouvola-Kotka -välin

kustannusarvio on noin 100 miljoonaa euroa, josta eteläosan osahankkeen osuus on noin 26 miljoonaa euroa. Yhteysvälin parantaminen on jo 2017 alkanut Keltakankaan liittymästä, ja valtatieparantamista joustavaksi ja liikenneturvalliseksi keskikaistatieksi on jatkettava osuus kerrallaan. Nousukauden myötä satamiin lisääntyneen raskaan liikenteen kuljetusten lisäksi myös maakunnan sote-ratkaisu, keskussairaalan investoinnit Kotkaan, vaatii joustavaa yhteyttä Kouvolan ja Kotkan välille.

Liikennevirasto saattaa 2019 käynnistää myös uuden selvityksen itäradoista, joissa selvitetään Helsinki-Vantaan lentoasemalta Porvoon sivuitse sekä Kouvolaan että Kotkaan suunniteltuja yhteysvälejä. LVM on käynnistänyt selvityksen itäradasta, jossa selvitetään Helsinki-Vantaan lentoasemalta Porvoon sivuitse Kouvolaan suunniteltua yhteysväliä.

Venäjän uusiessa rataverkkoaan ratayhteys Imatralta Hamina-Kotkan satamaan on saatava kuntoon radan kapasiteettiongelmien takia (radan kantavuuden parantaminen ja toisen raiteen rakentaminen sekä Kotolahden ratapihan lisäraiteet). Helsinki-Kouvola-Pietari-junayhteyden matkustajaliikenne kasvoi 2010-luvun alussa erittäin nopeasti, mutta kasvu on pysähtynyt ja kääntynyt laskuun Ukrainan kriisin ja sen seurannaisvaikutusten takia. Riihimäen kolmioraide on toteutettu, ja se mahdollistaa poikittaisyhteyden kehittämistä.

Venäjä on aina tärkeä Suomen kehityksen kannalta nykyisistä vaikeuksista huolimatta. Uusi rautatieyhteys Kouvolaan Kiinaan Kazakstanin ja Venäjän kautta avautui marraskuussa 2017 ja alkoi säännöllisenä maaliskuusta 2018 alkaen. Volyyymi kasvaneen vuoden 2019 aikana. Yhteys avaa logistiikan kehittämiseksi uusia mahdollisuuksia. Raja, rata ja meri Kymenlaakson logistiikan vahvuksina ovat jatkossakin maakunnan valtteja. Kymenlaakson kehittämistyössä korostuu ekotehokkuus ja strategisissa valinnoissa nousevat esiin mm. biotalous, kiertotalous, kestävä liikkuminen ja laadukas ja puhdas asuin ympäristö. Ekotehokkuus liittyy toisiinsa pyrkimyksen taloudelliseen hyvinvointiin ja hyvään ympäristön laatuun. Energian ja luonnonvarojen säästävämpi ja kestävämpi käyttö tarjoaa kymenlaaksolaisille osajille myös merkittäviä kansainvälisiä liiketoimintamahdollisuuksia. Samalla vastataan ilmastonmuutoksen haasteisiin.

1.2 Maakuntaudistus tekeillä

Maakuntaudistus ja siihen liittyvä sote-uudistus ovat Suomen hallintohistoriassa poikkeuksellisen suuria ja laajakantoisia uudistuksia. Uusien maakuntien on valtioneuvoston nykyisen linjauksen mukaan tarkoitus aloittaa toimintansa 1.1.2021 alkaen. Tätä ajankohtaa edeltävä suuri muutos on valtakunnallisesti vaiheistettu prosessi. Valtion taholta maakunnan liitot tarvitsevat resurssointia myös 2019 esivalmisteluun. Maakuntavaalit on määrä pitää Euroopan parlamentin vaalien kanssa samanaikaisesti 26.5.2019.

Kymenlaakson liitto otti 15.8.2016 Suomen muiden maakunnan liittojen tapaan maakuntaudistuksen koordinoinnin vastuulleen. Johtoryhmän yhteydessä työskentelee muutosjohtaja. Lakipaketti edennee eduskunnan täysistuntokäsittelyyn marras-joulukuussa 2018. Väliaikaishallinto alkanee vuoden 2019 alkupuolella, jolloin liittojen koordinoima esivalmisteluvaihe päättyy ja maakunta aloittaa juridisena oikeushenkilönä.

1.3 Euroopan unionin rakennerahastokausi 2014-2020 käynnissä

Kymenlaaksossa on pitkäjänteisesti valmisteltu uuden elinkeinorakenteen luomista. Suuria työpaikkojen kertamenetyksiä on vaikea korvata nopeasti. Maakuntaohjelman 2018-2021 mukaan

maakunnassa jatketaan omiin vahvuuksiin panostamista. Tulevaisuuden alat kuten uusiutuvan energian tuontantoteknologia, biopohjaiset uudet tuotteet, digitaaliset sisällöt ja pelimaailma ovat jo synnyttäneet korvaavia työpaikkoja metsäteollisuudesta menetettyjen tilalle. Euroopan komissio painottaa älykkään erikoistumisen tärkeyttä aluekehitysvarojen ohjauksessa nykyisellä ja tulevilla ohjelmakaudella. Kymenlaaksossa älykkään erikoistumisen kärjiksi on päätetty biotalous, digitalisaatio ja logistiikka.

EU:n rakennerahasto-ohjelmien (EAKR ja ESR) toimeenpano on hyvässä vauhdissa. Interreg-ohjelmien toimeenpano on edennyt hyvin. Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC -ohjelma hyväksyttiin Euroopan komissiossa joulukuussa 2015 ja ensimmäiset hakukierrokset järjestettiin ehdollisina. Venäjän valtionduuma ratifioi sopimuksen lopulta heinäkuussa 2018. Ensimmäiset hankepäätökset tehtiin elokuussa 2018.

Alueelliset kehittämisvarat on ohjattava vaikuttavampiin kohteisiin. Yhteistyön tiivistäminen maakunnan sisällä ja muiden maakuntien kanssa ei ole aina helppoa ja intressit monissa asioissa ovat erisuuntaisia, mutta paluuta yksin toimimiseen ei ole. Maakunnan toimijoiden on entistä tarmokkaammin suuntauduttava kansainväliseen yhteistyöhön ja hyödyntämään mm. EU:n laajuisia rahoitusmahdollisuuksia.

EU:n rahoituskaudella 2021-2027 tulee rakennerahastovaroilla olemaan merkittävä rooli innovaatiotoiminnan ja työllisyyden edistämässä. Komission ehdottamat toimintapolitiittiset tavoitteet (älykkäämpi Eurooppa, vihreämpi hiiletön Eurooppa, yhteenliitetyn Eurooppa, sosiaalisempi Eurooppa ja kansalaisia lähempänä oleva Eurooppa) tukevat Kymenlaakson älykästä erikoistumista ja maakuntastrategiaa 2040. EU-komission esityksen mukaan suurin osa Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston investoinneista tulee kohdistaa älykkäämpi Eurooppa ja vihreämpi Eurooppa tavoitteisiin. EU-osarahoitus tulee pienemään 55 prosenttiin, mikä tarkoittaa vastinrahoituksen lisäämistä. Nykyisten laajuisten Interreg-ohjelmien jatko on Kymenlaakson ja muiden Itämeren alueen toimijoiden intressissä.

1.4 Maakuntakaavatyö luo pohjan elinkeinotoimintojen kestäväälle kehittämiselle

Maakuntakaavatyössä tulee mahdollistaa maakunnan ja myös laajemman alueen elinvoiman kehittäminen. Tämä varmistetaan riittävällä vuoropuhelulla kuntien ja maakuntaliiton kesken. Keskeinen haaste on tehdä entistä tiiviimmin maankäytön suunnittelua ylimaakunnallisesti ja ulottaa yhteistyötä sekä Venäjälle ja Viroon EU:n Itämeripolitiikan hengen mukaisesti.

Uuden kokonaismaakuntakaavan (Kymenlaakson maakuntakaava 2040) laadintyö on aloitettu 2016. Maakuntakaava tulee olemaan entistä strategisempi ja selkeämpi kokonaisuus, joka on myös digitaalisesti monipuolisesti hyödynnettävissä. Aluesuunnittelun yhteistyöprosesseja kehitetään etenkin elinkeinoelämän suuntaan siten, että Kymenlaakso on houkutteleva, kilpailukykyinen ja kestävä toimintaympäristö.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä korostuu maakunnan liittojen itsehallinnollinen rooli maankäytön suunnittelussa. Lisäksi halutaan selkiyttää kaavan laatimiseen liittyvää toimivallan jakoa valtion ja maakuntien välillä. Maakuntauudistus toteutuessaan muuttaa maakunnan ja kuntien välistä suhdetta. Muutoksiin vastataan tiiviillä alueidenkäytön suunnittelu-yhteistyöllä.

Maakunnan liitoille on annettu viime vuosina uusia vetovastuita mm. ennakoinnissa, liikennejärjestelmätyössä ja luonnonvarojen suunnittelussa. Uutena lakisäätöisenä tehtävänä on

tullut vuonna 2016 mukaan myös merialuesuunnittelu. Em. aihekokonaisuuksiin liittyen laaditaan selvityksiä, raportteja ja strategioita. Strategioiden ja selvitysten valmistelu on kytketty järjestelmällisesti ja joustavasti maakuntakaavoitustyöhön. Tarkoitus on reagoida myös tulevaisuudessa ajoissa ajankohtaisiin haasteisiin ja toimintaympäristön muutoksiin sekä edistää mahdollisimman tehokkaasti aluesuunnittelun ja aluekehitystyön välistä vuoropuhelua.

Hallintouudistustyö tuo uusia haasteita ja mahdollisuuksia maakuntakaavoitukselle. Kaavoituksen kannalta keskeisiä viranomaisvastuita, kuten ympäristö- ja liikennekysymyksiin liittyvät tehtävät, organisoidaan maakunnassa uudelleen. Muutosprosessin aikana panostetaan yhteistyöhön keskeisten sidosryhmien kanssa. Tavoite on tunnistaa organisaatiouudistukseen liittyviä kehittämismahdollisuuksia ja hyödyntää synergiaetuja.

2 Maakunnan suunnittelujärjestelmä

Valtuustokausittain laaditaan maakuntasuunnitelma ja maakuntaohjelma. Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma valmistellaan kahden vuoden välein. Suunnittelujärjestelmää toteutetaan aluekehityslain (7/2014) ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain 4. luvun mukaan maakunnan suunnitteluun kuuluvassa maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys, johon maakuntakaava perustuu. Maakuntasuunnitelmasta vastaa maakunnan liitto. Aluekehityslain 32 §:ssä todetaan, että maakuntaohjelma perustuu maakuntasuunnitelmaan. Suunnitelma on siis pohjana sekä maakuntakaavoitukselle että maakuntaohjelmalle.

Syksyllä 2017 valmistunut maakuntaohjelma sisältää maakuntasuunnitelman 2040 sekä maakuntaohjelman 2018-2021.

3 Tulossuunnitelma, muutossuunnitelma 2019, ja sen tavoitteet

3.1 Johto ja edunvalvonta

Avaintulokset 2019-2022

1. Kymenlaakson edunvalvonta erityisesti maakuntaudistuksessa ja elinvoiman kehittämisessä
2. Kymenlaakson tunnettavuuden parantaminen valtakunnallisesti ja kansainvälisesti
3. Verkottumisen vahvistaminen ja yhteistyön tiivistäminen erityisesti kuntien, avainyritysten, valtion alue- ja keskushallinnon sekä Etelä-Suomen alueen kanssa.
4. Kansainvälisten yhteyksien vahvistaminen

Tulostavoitteet 2019

1. Maakuntaudistuksen toimeenpanon edistäminen.
2. Rakennerahastokauden ratkaisujen onnistuminen Kymenlaakson näkökulmasta.
3. Aktiivinen osallistuminen CPMR:n ja Helsinki- EU Officen työhön.
4. TEN-T korridorin kehittämisen ja kansallisen rahoituksen varmistaminen.

3.2 Aluekehityksen edistäminen

Avaintulokset 2019-2022

1. Maakunnan vahvojen toimialojen vahvistaminen sekä uusien toimialojen ja elinkeinojen kehittyminen.
Maakunnan elinkeinoelämän kilpailukykyä ja toiminnan perusedellytyksiä on parannettu elinkeinopoliittisin toimin. Keskeisenä välineenä tässä on Kymenlaakso-ohjelma 2018-2021 sekä vuosittain valtion ja maakunnan välillä käytävä aluekehittämiskeskustelu, jossa valtio ja maakunta tiiviissä vuoropuhelussa käsittelevät yhdessä aluekehityksen tilannetta, tavoitteita ja toimenpiteitä
2. Elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden vahvistuminen.
Kymenlaakso on kääntynyt kasvu-uralle yrityksiä ja ihmisiä houkuttelevana maakuntana aktiivisen elinkeinopolitiikan luomien uusien työtilaisuuksien ja vetovoimaisuutta parantavien hankkeiden ansiosta. Asukkaita houkuttelevat lisäksi maakunnan sijainti, monipuolinen ympäristö, hyvä palvelutaso ja mahdollisuudet laadukkaaseen asumiseen.
3. EU:n rahoitusvälineiden täysimääräinen hyödyntäminen.
EU:n ohjelmakaudella 2014-2020 Kymenlaakson käytettävissä olevat rakennerahastovarot on hyödynnetty täysimääräisesti ja rakennerahastokausi 2021-2027 on käynnistynyt. Kymenlaakso on edelleen tehokas rahoituksen hyödyntäjä, kun huomioidaan syntyneet uudet työpaikat ja

yritykset suhteessa käytettävissä olevaan rahoitukseen. Tämän on mahdollistanut Kymenlaakson toimijoiden erinomainen yhteistyö ja laadukas hanketoiminta. Rakennerahastojen lisäksi myös muita EU-rahoitusvälineitä on hyödynnetty tehokkaasti

4. Kansainvälisen yhteistyön kehittäminen.

Kymenlaaksolle on luotu monipuoliset kansainväliset suhteet eri markkina-alueille hyödyntäen maakunnan sijaintia EU:n ja Venäjän rajalla. Globaalissa taloudessa yhteistyökumppaneita on saatu eri markkina-alueilta. Venäjän kanssa tehtävää taloudellista, ympäristönsuojelullista ja kulttuuriyhteistyötä sekä matkailun kehittämistä on jatkettu kansainvälisen politiikan haasteista huolimatta. E18- ja Salpausselän käytävien, nopean Allegro-junayhteyden ja kehittyvien laivayhteyksien ansiosta Kymenlaaksoon on sijoittunut uusia kansainvälisiä yrityksiä ja matkailijamäärät ovat kasvaneet.

5. Maakuntauudistuksen toimeenpano on käynnistynyt ja aluekehitys on sisäistetty uuden maakuntaorganisaation keskeiseksi tehtäväksi.

Tulostavoitteet vuodelle 2019

1. Maakuntaohjelmaa 2018-2021 toteutetaan yhdessä maakunnallisten kehittämistahojen kanssa. Ministeriöiden ja maakunnan välisen aluekehittämiskeskustelun pohjaksi laaditaan aluekehityksen tilannekuva. Ennakointi otetaan osaksi tilannekuvavalmistelua. Keskustelujen johtopäätökset ja tilannekuva toimivat osaltaan valtion ja maakunnan taloutta koskevien neuvottelujen valmisteluaineistona ministeriöissä ja maakunnissa. Edistetään Kymenlaakson kärkihankkeiden etenemistä, ja pyritään saamaan maakunnan esille nostamat tarpeet osaksi uutta hallitusohjelmaa.
2. Rahoitetaan hankkeita, jotka edistävät maakunnan älykästä erikoistumista, tuottavat uusia innovaatioita, yrityksiä ja työpaikkoja, lisäävät osaamista sekä tähtäävät vähähiilisyystavoitteen saavuttamiseen. Edistetään kehittämissyhtiöiden ja korkeakoulutoimijoiden vuoropuhelua ja yhteistä hanketoimintaa. Hankerahoituksen osalta tehdään tiivistä yhteistyötä Kaakkois-Suomen ja Hämeen ELY-keskuksen kanssa, jotta maakuntaohjelman painotukset tulevat riittävästi huomioiduksi myös ESR- ja maaseuturahaston hankepäätöksissä
3. Osallistutaan uusien EU-ohjelmien valmisteluun. Tehostetaan yhteydenpitoa ja edunvalvontaa EU:n toimielimiin, hyödyntäen Helsinki EU-toimiston palveluja. Huolehditaan siitä, että Kymenlaakson tarpeet saadaan hyvin huomioiduiksi EU:n kehittämissuunnitelmissa ohjelmakauden 2021-2027 osalta.
4. Edistetään Kymenlaakson kansainvälistymistä. Tuetaan kymenlaaksolaisten toimijoiden kansainvälisiä kehittämishankkeita sekä kansainvälisten rahoituslähteiden hyödyntämistä. Painotetaan EU-komission suoria rahoituslähteitä. Alueellisen yhteistyön ohjelmien viimeiset haut kaudella 2014-2020 hyödynnetään täysimääräisesti. Otetaan hyöty irti Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC-ohjelmasta ja jatketaan aluetason hyvien yhteyksien ylläpitoa. Kehitetään yhteistyötä Itämeren alueella sekä avataan tarvittaessa yhteyksiä uusille markkina-alueille kymenlaaksolaisten toimijoiden tarpeista lähtien. Osallistutaan aktiivisesti kansainvälisten verkostojen kuten CPMR:n työhön.
5. Jatketaan maakuntauudistuksen valmistelua ja valmistaudutaan sen mukana tuleviin rakennerahastotoiminnan organisatorisiin muutoksiin. EAKR- ja ESR-koordinaatiot tulevat

purkautumaan ja jatkossa kukin maakunta tulee toimimaan rakennerahastoja välittävänä toimielimenä ja vastaamaan rakennerahastohallinnosta omassa maakunnassaan.

3.3 Aluesuunnittelu

Avaintulokset 2019-2022

1. Kestävä aluerakenne
Väestö- ja aluerakenteessa tapahtuvien muutosten seuranta ja analysointi. Kehittyvien elinkeinojen, palvelujen, työpaikkojen ja asumisen aluerakenteellisten tarpeiden ennakointi ja strategisten tavoitteiden tunnistaminen. Selvitystarpeiden tunnistaminen ja toteuttaminen. Aluerakenteen kestävä kehittäminen ja edistäminen maakuntakaavan ja -suunnitelman sekä luonnonvara- ja ilmasto- ja energiastrategian mukaisesti.
2. Kymenlaakson maakuntakaava 2040
Aluerakenteen ja toimintaympäristön muutoksiin vastaaminen maakuntakaavaratkaisuihin. Kokonaismaakuntakaavan laatiminen luomalla ajantasaisia edellytyksiä, korkeatasoiselle asumiselle ja palveluille, elinkeinojen kehittämiselle, laadukkaalle ympäristölle ja hyvälle yhteyksille.
3. Toimiva liikennejärjestelmä
Jatkuvan liikennejärjestelmätöön kehittäminen koordinoimalla eri osapuolten toimintaa ja edunvalvontaa, konkretisoimalla yhteisiä strategisia linjauksia sekä seuraamalla toiminnan tuloksellisuutta. Liikennejärjestelmä rakentuu maakunnallisen strategiaprosessin yhteyteen ja kytkee siten myös maakunnan kaikki kunnat mukaan työhön.
4. Merialuesuunnittelu
Merialuesuunnittelutyön kehittäminen ja vakiinnuttaminen sekä merialuesuunnitelman laatiminen. Merialuesuunnittelun mahdollisuuksien hyödyntäminen aluesuunnittelussa ja aluekehitystyössä.
5. Maakuntauudistus
Yhteistyöhön panostaminen muutosprosessin aikana keskeisten sidosryhmien kanssa. Maakuntakaavoituksen yhteydessä korostuu erityisesti sujuva yhteistyö kuntien kanssa. Tavoite on tunnistaa organisaatiouudistukseen liittyviä kehittämismahdollisuuksia ja hyödyntää synergiaetuja.

Tulostavoitteet vuodelle 2019

1. Voimassa olevien maakuntakaavojen toteutumisen edistäminen ja seuraaminen. Kokonaismaakuntakaavaehdotuksen valmistelu ja nähtäville asettaminen. Varautuminen mahdollisiin tausta- ja perusselvitysten täydennystarpeisiin. Maakuntakaavoitukseen liittyvien paikkatietosuunnittelun työkalujen soveltaminen ja viestinnän monipuolistaminen.
2. Suomenlahden merialuesuunnitelman laadintatyön jatkaminen yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa maankäyttö- ja rakennuslain säännösten mukaisesti. Varautuminen

mahdollisin tausta- ja perusselvitysten laadintatarpeisiin. Osallistuminen kansallisen merialuesuunnittelun koordinaatioryhmän toimintaan.

3. Liikennejärjestelmätyön koordinointi, kehittäminen ja seuraaminen. Priorisoidaan ajankohtaisen tarpeiden mukaan erilaisia liikennejärjestelmän kehittämistoimia ja -hankkeita liikennestrategian tavoitteiden, linjausten ja kiireellisyysluokitusten ohjaamana. Koordinoidaan osapuolten toimintaa ja edistetään hankekokonaisuuksien ja hankkeiden toteutumista.
4. Aluesuunnittelun kansainvälisen toiminnan seuranta erityisesti Itämeren alueen vaikutuspiirissä. Osallistuminen liikenne-, ympäristö- sekä aluesuunnitteluun ja maankäyttöön liittyvään kansainväliseen hanke- ja kehittämistoimintaan (esim. TEN-T yhteistyö, VASAB yhteistyö, ENCORE yhteistyö, Fennoskandian Green Belt -yhteistyö, Itämeriyhteistyö, merialuesuunnittelu-yhteistyö.)
5. ”Hiilineutraali Kymenlaakso” -tiekartan laatiminen.

3.4 Hallinto ja talous

Avaintulokset 2019-2022

1. Maakuntaudistuksen toimeenpanon edistäminen
2. Viestinnässä onnistuminen.
3. Verkottumisen vahvistaminen ja yhteistyön tiivistäminen.
4. Talous kunnossa.

Tulostavoitteet vuodelle 2019

1. Maakunnan väliaikaishallinnon tehtävät ja asianhallinta.
2. Hallinnon henkilöstön toimenpiteet tukevat monipuolisten verkostojen ylläpitoa.
3. Liiton ja maakuntaudistuksen tiedonhallinnan sujuvuus.
4. Taloutta hoidetaan talousarvion mukaisesti. Sähköiset talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut otetaan käyttöön.

3.5 Kesäyliopisto

Kesäyliopisto on asiakkaiden tarpeista lähtevä korkea-asteen koulutuspalveluja tuottava maakunnallinen aikuiskoulutus- ja kehittämisorganisaatio. Kesäyliopisto kuuluu koulutusta koskevan lainsäädännön piiriin ja sitä koskevat säädökset vapaasta sivistystyöstä. Kymenlaakson kesäyliopiston ydintehtävänä on avoimen korkeakouluopetuksen järjestäminen. Lisäksi kesäyliopisto järjestää työelämälähtöistä osaamisen kehittämiseen tähtävää koulutusta, kuvataidekoulutusta ja kulttuuriseminaareja Kymenlaaksossa. Opetus on vapaan sivistystyön hengen mukaisesti avointa kaikille iästä ja pohjakoulutuksesta riippumatta.

Avaintulokset 2019-2022

1. Kesäyliopisto tuo monipuolista koulutustarjontaa Kymenlaaksoon tukeakseen elinikäistä oppimista ja väestön koulutustason nostoa
2. Kesäyliopiston koulutustoiminta palvelee ja edistää maakunnan kehittämistyötä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
3. Kehitetään uudenlaisia oppimisympäristöjä opintojen tueksi

Tulostavoitteet vuodelle 2019

1. Kehitetään kesäyliopistoa alueellisena ja maakunnallisena avoimena yliopistona, joka välittää eri yliopistojen ja korkeakoulujen koulutuksia asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin.
2. Tehdään koulutussuunnitelmat avaintulosalueiden tavoitteiden mukaisesti eri toimintasektoreille, jotka ovat avoin yliopisto-opetus, työelämälähtöinen koulutus (hallinto ja työelämä, lakiala, opetus- ja kasvatustieteet, sosiaali- ja terveysala sekä taideala), alue- ja kulttuuripoliittiset seminaarit sekä muu koulutus.
3. Tuotetaan koulutusohjelmat yhteistyössä eri koulutusalojen asiantuntijoiden sekä korkeakoulujen kanssa.
4. Tehdään toimenpiteitä, joilla taataan Repin-instituutin kuvataidekoulutuksen jatkuminen Kotkassa.

4 Talousarvio vuodelle 2019 ja sen perusteluosa

Talousarvio laaditaan kuntalain, soveltuvin osin kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien yleisohjeiden mukaisesti.

Kuntalain mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto sitovien tulostavoitteiden ja toimintakatteiden osalta. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointiosa ja rahoitusosa. Taloussuunnitelmavuosina ei ole investointeja.

4.1 Käyttötalousosa

Kymenlaakson Liiton talousarvioasetelmassa tavoitteiden ja talouden toteutumisesta vastaava toimielin on maakuntahallitus. Kesäyliopiston johtokunta vastaa maakuntahallitukselle kesäyliopiston toiminnasta ja taloudesta.

Käyttötalousosassa maakuntavaltuusto hyväksyy sitovasti toimintakatteen seuraaville tehtäväalueille:

Maakuntahallitus:	Luottamushenkilöhallinto Virasto Projektit Kesäyliopiston johtokunta / Kesäyliopisto
-------------------	---

Valtuustolle esitettävä talousarvion käyttötalousosa vuodelle 2019 on jäljempänä. Tuloslaskelmaosa sisältää myös taloussuunnitelmavuodet 2020 -2022. Toiminnalliset tavoitteet on esitetty edellä.

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti maakuntahallitus hyväksyy käyttötaloussuunnitelman, jossa asetetaan kesäyliopiston johtokunnalle ja ao. johtaville viranhaltijoille sitovat toimintakatetavoitteet.

Tehtäväalueet sisältävät em. lisäksi kustannuspaikkoja seuraavasti:

Luottamushenkilöhallinto:	Luottamushenkilöhallinto EAKR/Tekninen tuki
Projektit:	Liikennejärjestelmätyn jatkuva toimintamalli SOTE-koordinaattori
Kesäyliopisto:	Kesäyliopiston hallinto /johtokunta Kesäyliopiston toimistot / yleishallinto Kesäyliopiston / opetustoiminta Kesäyliopiston / kuvataidekoulutus

Käyttösuunnitelma vuodelle 2019

		TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos-% TA2019- TA2018
Maakuntahallitus					
Luottamushenkilöhallinto	Toimintatuotot	95 928	117 100	117 600	0,4
	Toimintakulut	-109 239	-117 100	-117 600	0,4
	Toimintakate	-13 311	0	0	
Virasto					
Virasto	Toimintatuotot	1 887 957	1 911 700	1 910 700	-0,1
	Toimintakulut	-1 700 203	-1 857 200	-1 891 200	1,8
	Toimintakate	187 754	54 500	19 500	
Itsehallinoidut projektit					
Itsehallinoidut projektit	Toimintatuotot	420 880	6 000	82 100	1268,3
	Toimintakulut	-516 770	-17 000	-101 600	497,6
	Toimintakate	-95 890	-11 000	-19 500	77,3
Kesäyliopiston johtokunta / kesäyliopisto					
Kesäyliopiston johtokunta / kesäyliopisto	Toimintatuotot	625 498	551 700	602 100	9,1
	Toimintakulut	-600 493	-551 700	-602 100	9,1
	Toimintakate	25 005	0	0	
Maakuntaudistus					
Maakuntaudistus	Toimintatuotot		367 500	0	
	Toimintakulut		-411 000	0	
	Toimintakate		-43 500	0	

4.2 Yksityiskohtaiset perustelut kustannuspaikoittain

Yksityiskohtaiset perustelut eivät ole sitovia.

Kunnalliset virka- ja työehtosopimukset 2018-2019 ovat voimassa 1.2.2018 – 31.3.2020.

Viranhaltijan / työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.4.2019 lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1 %.

Lisäksi on voimassa virka- ja työehtosopimus lomanmääräytymisvuosien 2016-2017, 2017-2018 ja 2018-2019 lomarahasta. Sopimus merkitsee, että vuonna 2019 maksettava lomarahana on noin 70 % aikaisemmasta. Lomarahojen leikkaus 30 %:lla merkitsee vajaan 20 000 €:n kustannushuojennusta henkilöstökuluihin. Liiton henkilöstön sivukulut ovat noin 26 % palkkasummasta.

4.2.1 Luottamushenkilöhallinto

Toimintatuotot ovat 117 600 €. Kuntamaksusuodet ovat 110 100 € ja tekninen tuki maakunnan yhteistyöryhmän ja sihteeristön kokouskuluihin on 7 500 €.

Toimintakulut ovat 117 600 €.

Kokouspalkkiot varataan maakuntavaltuuston 3 kokousta, maakuntahallituksen 12 kokousta, tarkastuslautakunnan 5 kokousta sekä maakunnan yhteistyöryhmän ja sihteeristön kokouksia varten. Luottamushenkilöiden ansionmenetysten korvaukset kirjataan tälle kustannuspaikalle.

Lakisääteisten tilintarkastuspalvelujen ja tarkastuslautakunnan sihteeripalvelujen ostoa varten varataan 4 000 €. Koulutuspalveluihin varataan 2 000 €. Matkustus- ja majoituspalveluihin varataan 35 000 €, joka sisältää luottamushenkilöiden matkat.

Toimintakate on 0. Luottamushenkilöhallinnon kulut katetaan kuntamaksuilla.

4.2.2 Virasto

Kymenlaakson Liiton operatiivinen toiminta koostuu aluesuunnittelun, aluekehityksen ja hallinnon vastuualueista, joiden tuotot ja kulut kirjataan tälle kustannuspaikalle.

Toimintatuotot ovat 1,9 m€. Toimintatuotot muodostuvat jäsenkuntien maksuosuuksista, joita tälle kustannuspaikalle kirjataan 1,89 m€.

Toimintakulut ovat 1,89 m€. Muutos% vuoteen 2018 verrattuna on 1,8 %.

Henkilöstökulut ovat 1,3 milj. €, mikä on 105 900 € enemmän kuin vuonna 2018 (8,6 %). Viraston kustannuspaikalle varataan palkkamäärärahat nykyiselle 19 henkilölle, jotka ovat vakituisessa ja kokoaikaisessa työsuhteessa.

Asiantuntijapalveluihin varataan 70 000 €:

- Hiilineutraali Kymenlaakso- tiekartan laatiminen ja siihen liittyvän selvityspohjan varmistaminen 25 000 - 30 000 €.
- Sähköiset talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut.
- Varaudutaan kokonaismaakuntakaavan laadintaan liittyviin lisäselvitystarpeisiin.
- Viestintä- ja taittopalvelut
- Ennakointityökalu / yritykset 5 000 €

Yhteistyöprojekteihin varataan 80 000 €:

- Helsinki EU-toimisto Brysselissä Helsinki EU-toimisto; Kymenlaakson Liiton kustannusosuus 35 000 € v. 2017
- Merikokous 2000 €
- Pohjoinen kasvuvyöhyke 15 000 €
- varausta

Viraston kustannuspaikan toimintakate on + 19 500 €.

4.2.3 Maakuntahallituksen hallinnoimat hankkeet ja projektit

Liikennejärjestelmätyn jatkuva toimintamalli

Kymenlaakson Liitto koordinoi maakunnallista liikennejärjestelmätyn, jonka toimintatuotot ovat 6 000 € ja toimintakulut ovat – 17 000 €. Toimintakate on – 11 000 €.

SOTE-koordinaattori

Sosiaali- ja terveysministeriö on 24.1.2018 myöntänyt Kymenlaakson Liitolle valtionavustusta 142 777 € ajalle 1.1.2018-31.12.2019 syntyneisiin sote-koordinaattorin kustannuksiin. Toimintakulut ovat 84 600 €, toimintatuotot ovat 76 100 € ja toimintakate on – 8 500 €.

4.2.4 Kesäyliopiston johtokunta / kesäyliopisto

Toimintatuottoja on budjetoitu 602 100 €, jossa on lisäystä vuoteen 2018 verrattuna 50 400 € (+9 %). Maksutuottojen arvioidaan lisääntyvän vuoden 2018 talousarvioon verrattuna 32 700 € (+16 %). Toimintakuluja on budjetoitu 602 100 €, jossa lisäystä vuoden 2018 talousarvioon verrattuna 50 400 € (+9 %).

Henkilöstökulut ovat 347 300 € (+8 %). Henkilöstökulut on arvioitu siten, että vakinaisia henkilöitä on neljä, joiden lisäksi palkataan opetus- ja muuta henkilöstöä tarpeen mukaan. Palvelujen ostoon varataan 183 300 € (+14 %).

4.3 Tuloslaskelmaosan vertailu

Toimintatuottojen määrä on 2 712 500 € (-8 %). Toimintatuotoista jäsenkuntien maksuosuudet ovat 2 199 200 € eli 81 %. Muut toimintatuotot muodostuvat kesäyliopiston opiskelijamaksuista 239 700 € ja kesäyliopiston saamasta valtionavustuksesta 150 000 €.

Jäsenkuntien maksuosuuksia ei esitetä nostettavaksi johtuen maakuntauudistuksen valmistelutilanteesta. Maksuosuudet on laskettu perussopimuksen mukaisesti verovuoden 2017 kunnallisvero- ja yhteisöverokertymien perusteella (verohallinnon ennakkotieto 20.8.2018).

Toimintakulut ovat – 2 712 500 €. Vuoden 2018 talousarvioon verrattuna toimintakulut vähenevät 241 500 € (-8 %), koska talousarvio ei sisällä maakuntauudistuksen valmistelukuluja.

Henkilöstökulut ovat – 1 828 800 € (kasvua vuoteen 2018 verrattuna 163 100 € ja 10 %). Viraston henkilöstömäärä vuoden 2018 lopussa on 19 toimihenkilöä. Kesäyliopiston henkilöstön määrä on 4,5 toimihenkilöä. Projekteissa on sote-koordinaattorin palkkamääräraha.

Palvelujen ostomäärärahat ovat 613 000 €. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna on – 366 500 €, koska maakuntauudistuksen valmistelukuluihin ei ole varauduttu liiton talousarviossa.

Vuonna 2019 toimintakate- ja vuosikatearvio on 0.

Muutostoimistossa on laadittu kaksi vaihtoehtoista skenaariota maakuntauudistuksen etenemiselle. Ensimmäinen skenaario lähtee siitä, että eduskunta hyväksyy maakunta- ja soteuudistusta koskevan lainsäädännön Sipilän hallituksen aikataulutavoitteen mukaisesti syksyllä 2018 ja väliaikaishallinto käynnistyy vuoden 2019 alussa.

Toinen skenaario lähtee siitä, että maakuntauudistus jatkuu, mutta uudistuksen valmistelu siirtyy seuraavalle hallitukselle huhtikuussa 2019 pidettävien eduskuntavaalien jälkeen. Tämän skenaarion toteutuminen merkinnee maakuntauudistusvalmistelun jatkumista liittojen johdolla. Tämän skenaarion toteutuminen merkitsee esivalmistelubudjetin laadintaa liiton toimesta myös vuodelle 2019. Koska esivalmistelun valtionrahoitus on 100 %, ei esivalmistelubudjetti tule vaikuttamaan liiton vuosikatteeseen.

Vuosien 2020-2022 taloussuunnitelma tehdään tuloslaskelman tasolla. Tuloslaskelma on laadittu seuraavasti:

- Kuntamaksutuotot nousevat 2 % vuosina 2020-2022.
- Palkkakuluihin arvioidaan 1 %:n vuotuinen kasvu.
- Suunnitelmavuosille ei arvioida uutta henkilöstöä eikä uusia projekteja.
- Väliaikaishallinto vastaa maakuntauudistuksen toteutuksesta.
- litin kunnanhallitus on kokouksessaan 3.9.2018 päättänyt esittää valtioneuvostolle pyynnön, että litin kunnan vireillä oleva, 2.11.2015 päivätty, hakemus maakunnan vaihtamiseksi Kymenlaaksosta Päijät-Hämeeseen käsitellään pikimmiten ja maakunnan vaihto hyväksytään nykyisen lainsäädännön mukaisesti. Valtioneuvosto tulee käsittelemään asian vuoden 2019 aikana.

Henkilöstö

	31.12.2017	TA 2018	TA 2019
Virasto	19	19	19,0
Projektit	0,5		1
Kesäyliopisto	4,5	4,5	4,5
Projektit	-		
Yhteensä	24	23,5	24,5

Tuloslaskelmaosan 2019 – 2022 vertailu

	2017 TP	2018 TA	2019 TA	Muutos% TA 2018- TA 2019	2020 TS	2021 TS	2022 TS
Toimintatuotot	3 030 262,26	2 954 000	2 712 500	- 8,2	2 730 600	2 798 500	2 840 000
Myyntituotot	2 165 210,48	2 210 500	2 210 300	- 0,0	2 253 300	2 296 300	2 339 300
Maksutuotot	288 867,70	207 000	239 700	15,8	215 000	239 700	239 700
Tuet ja avustukset	576 184,08	536 500	262 500	- 51,1	262 300	262 500	261 000
Muut toimintatuotot	-						
Toimintakulut	- 2 926 703,32	- 2 954 000	- 2 712 500	- 8,2	- 2 730 600	- 2 798 500	- 2 840 000
Henkilöstömenot	- 1 687 010,05	- 1 665 700	- 1 828 800	9,8	- 1 845 000	- 1 865 600	- 1 885 000
Palvelujen ostot	- 874 976,83	- 979 500	- 613 000	- 37,4	- 613 000	- 635 000	- 655 000
Aineet, tarv. Ja tavarat	- 113 675,89	- 103 800	- 73 900	- 28,8	- 73 000	- 87 900	- 80 000
Muut toimintamenot	- 251 040,55	- 205 000	- 196 800	- 4,0	- 199 600	- 210 000	- 220 000
Toimintakate	103 558,94	-	-	-	-	-	-
Rahoitustuotot ja -kulut,nto	41,17						
Vuosikate	103 600,11	-	-		-	-	-
Poistot ja arvonalentumiset	- 14,83						
Tilikauden tulos	103 585,28	-	-		-	-	-
Tilikauden ali-/ylijäämä	103 585,28	-	-		-	-	-

4.4 Investointiosa ja rahoitusosa

Taloussuunnitelmavuosille ei esitetä investointeja.

	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Investointiosa			
Investointeja ei esitetä taloussuunnitelmavuosille.			
Rahoitusosa			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	103 600,11	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	103 600,11	0	0
Lainakanta 31.12.	0	0	0

4.5 Jäsenmaksuosuudet vuodelle 2019

Kunta	Maksettavaa kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot V. 2017	Yhteisöveromäärät V. 2017	Yhteensä	%	Jäsenmaksu- osuus/ennakko v. 2019 Euro	Jäsenmaksu- osuus v. 2018 Euro	Muutos 2019/2018
HAMINA	328 099 186	4 771 921	332 871 107	11,665486	256 547	257 393	-846
KOTKA	875 860 930	9 389 794	885 250 724	31,023659	682 272	679 899	2 373
MIEHIKKÄLÄ	22 249 560	755 792	23 005 352	0,806224	17 730	18 340	-610
PYHTÄÄ	87 354 568	723 393	88 077 961	3,086697	67 883	66 766	1 117
VIROLAHTI	41 073 935	1 014 111	42 088 046	1,474978	32 438	33 049	-611
IITTI	95 046 953	1 362 583	96 409 536	3,378677	74 304	75 428	-1 124
KOUVOLA	1 366 951 292	18 815 736	1 385 767 028	48,564279	1 068 026	1 068 325	-299
	2 816 636 424	36 833 330	2 853 469 754	100,0	2 199 200	2 199 200	0

Lähde: Verohallinto; tieto verovuoden 2017 veroista 30.10.2018